

îmbunătățite doar dacă va avea loc o descongestionare a acestei părți a orașului de funcțiile nespecifice.

Prin culegerea prezentată, Trăilă Cernescu a încercat și reușit, în același timp, să readucă în viața științifică preocupările pentru cadrul construit, ale unor sociologi înaintași, precum și să scoată în evidență colaborarea necesară dintre sociolog și arhitect.

Dana Cornelia Nișulescu

IGOR MUNTEANU ȘI VICTOR POPA (coord.) *Developing new rules in the Old Environment – Local governments in Eastern Europe, in the Caucasus and Central Asia – Local Government and Public Service Reform Initiative, Open Society Institute, Budapest, Hungary, February, 2001*

Local Government and Public Service Reform Initiative, unul dintre programele Open Society Institute, este o organizație internațională menită să sprijine o bună guvernare în țările Europei Centrale și de Est, precum și în cele din Federația Statelor Independente. „LGI încearcă să-și îndeplinească misiunea prin inițierea de cercetări și sprijin pentru acțiuni operaționale și de dezvoltare, în domeniul descentralizării, elaborării de politici publice și reforma administrației publice”.

LGI lucrează în colaborare cu alte organizații internaționale (Consiliul European, Departamentul pentru Dezvoltare Internațională, NDP, Banca Mondială) și co-finanțează proiecte regionale, menite să sprijine reformele la nivel local.

În acest context se înscrie și volumul pe care îl vom prezenta în cele ce urmează. Acesta este al treilea și, totodată, volumul final al seriei de publicații a LGI, cu privire la reformele administrației locale în Europa Centrală și de Est și în Federația Statelor Independente.

Acest al treilea volum descrie situația existentă în zece țări ale fostei Uniuni Sovietice, în ceea ce privește reforma administrației publice și descentralizarea: Belarus, Ucraina, Rusia, Armenia, Azerbaijan, Georgia, Kazahstan, Kirghistan, Tajikistan, Uzbekistan. Volumul s-a realizat pe baza rapoartelor de țară, care cuprind date statistice, prezintă cadrul legislativ cu privire la administrația publică și realizează o imagine de ansamblu asupra funcțiilor administrației locale, a finanțărilor locale, precum și a relației dintre guvernarea locală și alte instituții ale administrației locale.

Părerile editorilor acestui volum este că, spre deosebire de țările Europei Centrale și de Est analizate în primele două volume, procesul de descentralizare din cele zece state prezentate în această lucrare este, aproape fără excepție, la un nivel inițial procesului. Astfel, guvernările naționale din aceste state rămân încă ezitante în ceea ce privește împărțirea puterii politice și financiare cu autoritățile de la nivel local sau regional, cu referire la furnizarea și finanțarea serviciilor publice. Principali factori identificați ca fiind răspunzători de aceste ezitări ar putea fi: lipsa de experiență legată de democrație, la nivel sub-național, moștenirea fostului sistem sovietic de administrație, care era unul extrem de centralizat, teama de separatism, dispute etnice, lipsa capacității administrative.

Cartea este structurată în 11 capitole, primul capitol fiind unul introductiv. Acesta stabilește cadrul comun de analiză și face o scurtă trecere în revistă a problemelor abordate și a perspectivelor de analiză.

Așa cum afirmă autorii, scopul acestui volum este de a furniza o imagine detaliată a situației administrațiilor locale și regionale, în țările fostei URSS, în contextul descentralizării care a început în 1991, moment în care fiecare din aceste țări a început procesul de constituire națională.

Există o serie de dificultăți legate de aspectele considerate în analiză. Astfel, o primă categorie de probleme se referă la modul în care au fost concepute instituțiile menite să supravegheze implementarea noilor forme de auto-guvernare în această zonă. O altă dificultate are în vedere schimbările structurale incomplete, așa numita „ardere a tranziției”.

Pentru a putea permite analize comparative, fiecare capitol a fost împărțit în subcapitole, astfel:

- indicatori generali;
- baze legale și constituționale;
- politici locale, luarea deciziilor;
- structura funcțională a guvernării locale;
- furnizarea serviciilor publice;
- finanțe locale, proprietate locală;
- relația dintre administrația centrală și autoritățile locale;
- funcționarii administrației locale;
- garanții legale pentru autonomie locală;
- pașii următori în procesul de tranziție;
- referințe și anexe.

Coordonatorii volumului realizează, tot în primul capitol, o analiză a contextului politic, pentru țările selectate. Un alt punct important al acestui capitol de introducere constă în identificarea unor modele de sisteme de administrație publică, sisteme în care pot fi încadrate cele zece țări. Deși în aproape toate aceste țări a fost ratificată Carta Europeană a Autonomiei Locale, doar câteva dintre principiile acesteia au fost implementate. De aceea, rezultă mari diferențieri, în ceea ce privește guvernarea locală, între statele Comunității Statelor Independente. Sunt identificate, astfel „trei mari *pattern*-uri în evoluția reformei administrației publice în această regiune, *pattern*-uri care nu sunt niște construcții rigide, ci, mai degrabă trebuie văzute ca grupând studii de caz similare”:

1. Administrație publică descentralizată formal – caracterizată de angajamentul exprimat de descentralizare administrativă, bazată pe autonomia teritorială a comunităților, care sunt legal îndreptățite să rezolve diferite aspecte ale intereselor locale sau regionale (Figura 1).

2. Sistemul mixt de administrație publică locală – văzut ca o combinație a celor două tendințe – centralizare și descentralizare –, în care autoritățile locale au un grad relativ ridicat de autonomie administrativă față de autoritățile centrale și regionale, dar rămân sub patronajul statului. Acest tip de sistem poate fi regăsit în Ucraina, Georgia, Armenia (figura 1.2).

3. Sistemul centralizat de administrație publică – se referă la acceptarea principiului administrării centralizate. Caracteristica sa distinctivă este aceea că autoritățile locale sunt mandatate să fie furnizor al „autorităților statului la nivel local”. Acest lucru creează un fel de „piramidă ierarhică a competențelor”, subordonată celei mai mari autorități a statului. Acest tip de „subordonare verticală” există, în forma sa cea mai rigidă, în Belarus, unde resursele constituționale specifice au reunit administrațiile locale într-un singur sistem subordonat direct președintelui țării. Această „instrumentalizare” diminuează rolul și importanța autorităților locale. Un *pattern* similar este identificat și în Tadjukistan, Kyrgystan, Uzbekistan, Azerbaijan (Figura 1.3).

Concluzia analizei comparative realizată de autori este aceea că „în interiorul regiunii, dificultățile în procesul descentralizării administrative diferă, în funcție de intensitate și tipul de sistem. Deși, inițial, reformele post-sovietice au introdus elemente modeste de descentralizare și democratizare, reformele pe care aceste țări le-au implementat nu au eradicat practicile greșite” și obiceiurile vechi, care afectează serios reformele de sistem în ceea ce privește guvernarea publică locală” (V. Popa, I. Munteanu, 2001, p. 41).

Volumul este extrem de util celor care au preocupări în domeniul administrației publice, dar și cercetătorilor și studenților interesați de participare, servicii publice furnizate de autoritățile locale. Acesta oferă o imagine de ansamblu asupra contextului politic, economic și social în care au loc aceste schimbări, dar și date menite să susțină afirmațiile valabile fiecărei țări în parte. Deși nu este posibilă o analiză comparativă foarte sistematică, datorită diferențelor existente între cele zece țări considerate s-a reușit identificarea unor *pattern*-uri existente în domeniul reformei administrației publice locale, care se pot constitui ca punct de plecare pentru analize ulterioare.

Figura 1

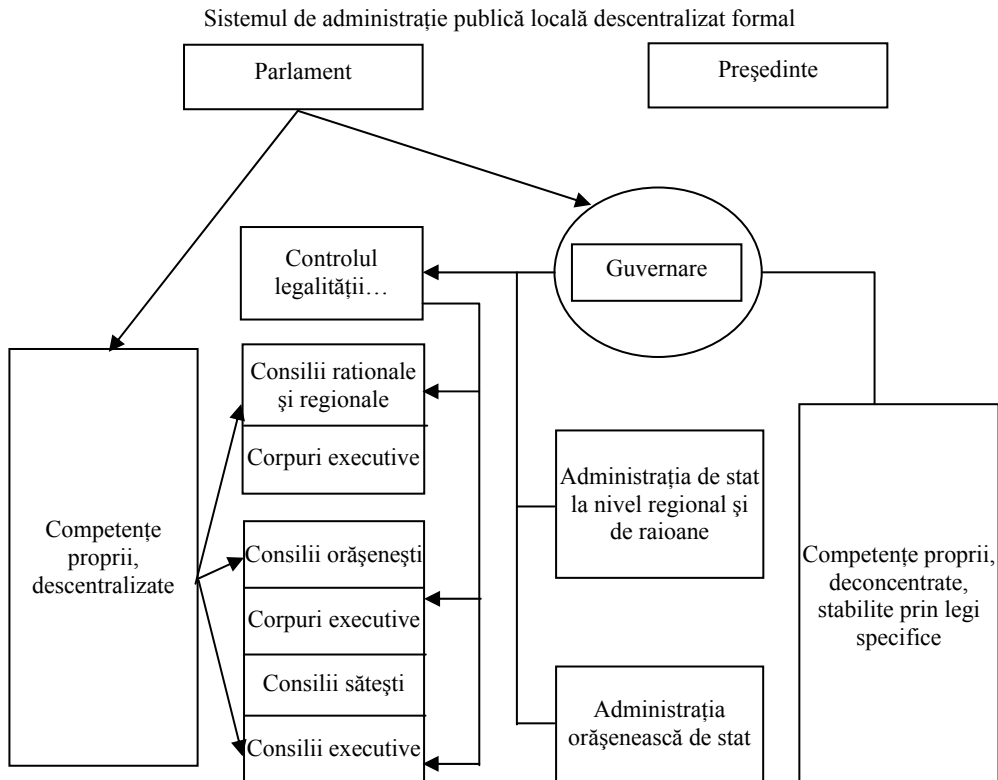

Figura 1.2

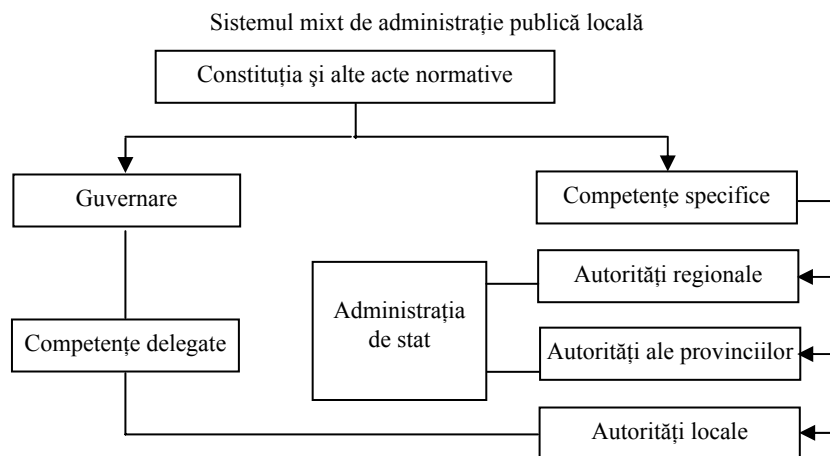
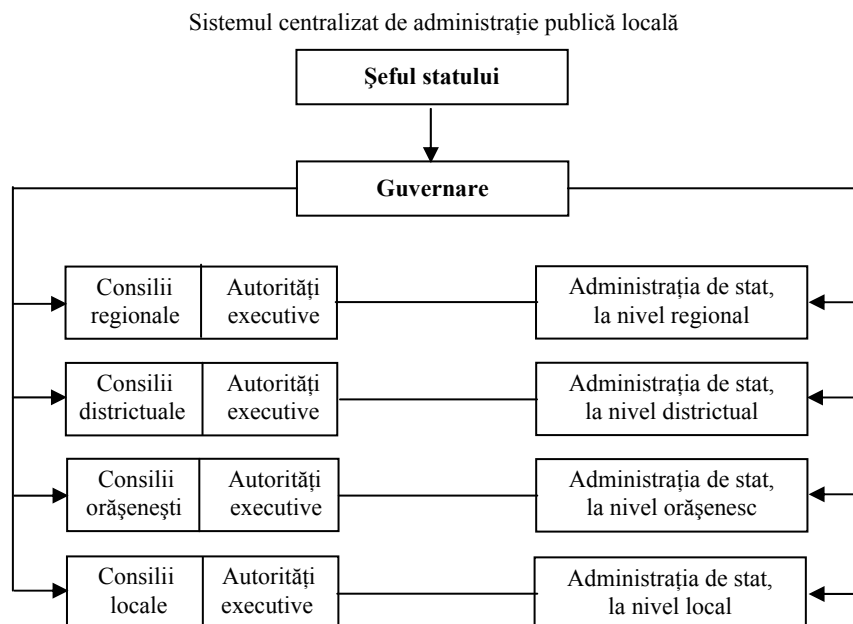

Figura 1.3

Cristina Băjenaru

CRISTIAN VLĂDESCU (coord.) *Sănătate publică și management sanitar. Sisteme de sănătate*, București, Editura Centrului pentru politici și servicii de sănătate, 2004

Cei interesați de politicile sanitare au la îndemână un nou volum pe această temă, volum ce oferă informații utile asupra sistemului sanitar românesc și vorbește, pe larg, despre sistemele sanitare din alte țări europene. Apărut în 2004, la editura Centrului pentru Politici și servicii de sănătate¹, volumul este coordonat de Cristian Vlădescu și îi are ca autori, alături de acesta, pe Reinhardt Busse, Victor Olshavsky, Luca Crivelli, Massimo Filippini, Dana Fărcășanu, Bogdan Pană, Victor Rodwin și Silviu Rădulescu.

Cartea continuă seria studiilor apărute pe tema sănătății publice și coordonate de Cristian Vlădescu, precum: *Managementul serviciilor de sănătate* (apărută la editura Expert, 2000) sau *Politica de reformă a sistemului de sănătate din România. O analiză critică* (apărută la editura Infomedica, 1999). De această dată, volumul este subintitulat „Sisteme de sănătate” și face o analiză a diverselor sisteme de organizare a serviciilor de sănătate, din țările europene și Statele Unite ale Americii. Care este modul de finanțare și management al altor sisteme? Oferă ele modele pentru România? Iată o întrebare la care ar putea răspunde volumul de față, oferind, în subtext, eventuale soluții pentru o creștere a calității serviciilor sistemului nostru.

¹ La adresa centrului www.cpss.ro găsiți referințe la studii din domeniul politicilor sanitare, precum și barometrele de opinie pe probleme de sănătate